

Perceelbeschrijving

VERBLIJF_Perceel moet nog aanpast worden met residentieel en crisisopvang

Samenwerkende gemeenten Holland Rijnland:

Alphen aan den Rijn
Hillegom
Kaag en Braassem
Katwijk
Leiden
Leiderdorp
Lisse
Nieuwkoop
Noordwijk
Noordwijkerhout
Oegstgeest
Teylingen
Zoeterwoude

Inhoud

0.	Inleiding Verblijf	3
1.	Pleegzorg	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Wat is Pleegzorg?	4
1.3	Doelgroep	5
1.4	Toeleiding naar de Pleegzorg	6
1.5	Pleegzorg in Holland Rijnland	6
1A..	Aanvullende eisen Pleegzorg	7

0. Inleiding Verblijf

Als zelfs intensieve ambulante (thuis)hulp door het JGT of jeugdzorgaanbieder te kort schiet kan overwogen worden tot een (semi) residentieel verblijf van de jeugdige, of van het hele gezin (kortdurende, intensieve gezinsbehandeling). . Holland Rijnland wil dat duidelijk gemaakt wordt dat, aansluitend en aanvullend op de Jeugd- en Gezinsteams, de jeugdzorgaanbieders die Verblijf bieden, nadrukkelijk inzetten om residentieel verblijf zo veel mogelijk te voorkomen door versterking van (semi) ambulante trajecten. Hierbij zal intensieve samenwerking met de Jeugd- en Gezinsteams en met collega-aanbieders die Verblijf bieden onontbeerlijk zijn. Dit is een belangrijke eis aan de uit te brengen offertes. Voorts moet worden voorzien in een zodanig hechte samenwerking dat aan jeugdigen die ondanks alles residentieel moeten verblijven een perspectiefgericht traject kan worden geboden waarbij residentieel verblijf zo kort mogelijk duurt. Het perspectief moet zijn gericht op een vervolgverblijf (thuis, pleegzorg, kamerbewonen met begeleiding) en toeleiding naar scholing, werk, vrijetijd, inkomen, een en ander afhankelijk van leeftijd en wenselijkheid. De hulpvormen van Verblijf worden ingekocht op basis van 1G1P (één gezin, één plan) dat wordt ontwikkeld door het Jeugd- en Gezinsteam samen met het gezin/de jeugdige. De jeugdzorgaanbieder handelt dus binnen dit kader en past het aanbod aan op de vraag. Met betrekking tot de uitwerking van 1G1P vindt voortdurend overleg en afstemming plaats tussen gezinscoach en jeugdzorgaanbieder.

De aanbieders welke Holland Rijnland wil contracteren voor functies verblijf (Cardea, Horizon, Hoenderloo, Stek) in Holland Rijnland, bieden elk tenminste een deel van de functies die in dit perceel worden beschreven. Op elk der percelen is intensieve samenwerking noodzakelijk. Wij verwachten van deze vier aanbieders dat zij in hun offerte aangeven hoe zij zich individueel en collectief inzetten voor samenwerking en afstemming op alle deelpercelen. Wij verwachten daarbij dat dit leidt tot een “perspectiefnota” waarin de aanbieders Verblijf hun functies en mogelijkheden in gemeenschappelijk perspectief plaatsen welke medio 2015 in concept gereed moet zijn. In de offertes 2015 kan een voorschotje op deze ontwikkeling worden genomen.

Tot de functie verblijf behoren:

- pleegzorg
- crisis en crisisopvang
- regulier (semi) residentieel verblijf
- gesloten jeugdhulp.

In de sectoren j-ggz en j-lb is ook sprake van residentieel verblijf. De in dit perceel beschreven (deel) functies van verblijf hebben echter als invalshoek de (voormalige) jeugd- en opvoedhulp. Met name van de j-ggz sector wordt een belangrijke mate van inzet verwacht bij de behandeling van problematieken waarvoor jeugdzorgaanbieders met Verblijf worden geconfronteerd. Deze eisen worden elders beschreven. Wel is het goed hier te vermelden dat tot de door Holland Rijnland gewenste integrale aanpak behoort dat ook de aanbieders j-ggz hun functies voegen bij de hier beschreven functies Verblijf. Hiervoor worden nadere afrekenbare afspraken gemaakt.

Voor de (deel) sector gesloten jeugdhulp is een separate perceelbeschrijving gemaakt. Aanleiding hiervoor is dat op het gebied van gesloten jeugdhulp nauw wordt samengewerkt met de vier overige regio's (Midden Holland, Zuid Holland Zuid, Haaglanden, Rotterdamse regio).

1. Pleegzorg¹

1.1 Inleiding

Uitgangspunt is dat jeugdigen zoveel mogelijk thuis wonen. Als zich problemen voordoen in de opvoed- of opgroeisituatie wordt in beginsel in de thuissituatie (ambulante) hulp aan de jeugdige en zijn gezin geboden. Als hulp thuis niet meer toereikend is en/of er sprake is van een onveilige situatie wordt besloten tot uithuisplaatsing. Pleegzorg is de eerste keuze bij uithuisplaatsing, aangezien deze vorm van opvang in gezinsverband het dichtste bij de natuurlijke situatie staat. De ouders van de jeugdige worden bij de hulpverlening betrokken. Specifieke aandacht binnen de pleegzorg gaat uit naar het werven en selecteren van potentiële pleegouders en het matchingsproces tussen pleegouders en jeugdige, omdat dit cruciaal is voor een succesvolle en duurzame pleegzorgplaatsing. Met ingang van 1 januari 2015 komt pleegzorg, net als de overige vormen van jeugdzorg, onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten te vallen.

1.2 Wat is Pleegzorg?

Pleegzorg is een vorm van vrijwillig aangeboden zorg waarin pleegouders het pleegkind verblijf, verzorging en vervanging van de oorspronkelijke opvoedsituatie bieden, in combinatie met professionele begeleiding van het pleegkind, de pleegouders en de ouders door een jeugdzorgaanbieder. Bij pleegzorg is er meestal sprake van langdurige trajecten. De laatste jaren is binnen de pleegzorg een ontwikkeling te zien waarbij de voogdij over de jeugdige van Bureau Jeugdzorg overgaat naar de pleegouders: de pleegoudervoogdij. Pleegzorg kent verschillende vormen, voor korte en langere tijd, maar ook in deeltijd, waardoor maatwerk geboden kan worden bij de hulp aan jeugdigen en hun ouders. Binnen de pleegzorg zijn vier varianten te onderscheiden:

- de hulpverleningsvariant;
- de opvoedvariant;
- de deeltijdvariant;
- als crisisopvang.

Binnen de genoemde pleegzorgvarianten is netwerkpleegzorg en bestandspleegzorg te onderscheiden. Van netwerkpleegzorg is sprake indien de opvang wordt geboden door betrokkenen uit het netwerk van het gezin. Bestandspleegzorg wordt geboden door gezinnen die vooraf zijn geselecteerd door de pleegzorgaanbieder. De pleegzorgaanbieder toetst zorgvuldig iedere plaatsing van de jeugdige bij aspirant-pleegouders. Centraal hierbij staat de veiligheid van de jeugdige. De verschillende vormen van pleegzorg vragen een verschillende benadering als het gaat om screening van pleegouders en ondersteuning.

Uiteindelijk gaat het bij een pleegzorgplaatsing altijd om maatwerk. De inzet van de juiste ondersteuning moeten leiden tot een veilige opgroeioplek. Waar nodig wordt aanvullende expertise ingezet vanuit andere disciplines.

Netwerkpleegzorg, zonder vergoeding aan pleegouders en zonder bemoeienis en ondersteuning van pleegzorgaanbieders, valt niet onder het in dit document beschreven in te kopen aanbod omdat dit het vrij toegankelijk aanbod betreft waarop geen zicht is: het speelt zich in het privé domein af. Een deel van de netwerkpleegzorg wordt echter geformaliseerd omdat de netwerkpleegouder zich tot de jeugdzorgaanbieder wendt. Alsdan ontstaat dezelfde situatie als bij bestandspleegzorg.

¹ Pleegzorg als begrip is ontleend aan de Wet op de Jeugdzorg, waarin Pleegzorg wordt behandeld.

1.2.1 Hulpverleningsvariant

De jeugdige wordt tijdelijk bij een pleeggezin geplaatst om te onderzoeken of de jeugdige op termijn weer door de ouders kan worden opgevoed of dat een meer langdurige uithuisplaatsing noodzakelijk is. Binnen een afgesproken termijn wordt intensief met de ouders van het pleegkind gewerkt. Indien hierna blijkt dat er geen mogelijkheden zijn om de jeugdige weer terug bij zijn ouders te plaatsen, wordt gewerkt aan een doorplaatsing naar de opvoedvariant of een andere vorm van jeugdzorg.

Therapeutische pleegzorg (in combinatie met de inzet van jeugdpsychiatrie) maakt ook onderdeel uit van deze variant. Hierbij gaat het om jeugdigen met zodanig psychiatrische problematiek dat de jeugdige specialistische hulp krijgt. Na afronding van de behandeling wordt de pleegzorg weer overgedragen aan de reguliere pleezorgaanbieder.

1.2.2 Opvoedvariant

In de opvoedvariant wordt een pleegkind voor langere tijd door pleegouders opgevoed. Dan is het pleeggezin een vervangende opvoedsituatie. Het doel is dan om de jeugdige in een perspectievolle opvoedsituatie te brengen en te houden. Contact met de ouders blijft, zo mogelijk, bestaan en terugkeer naar het oorspronkelijke gezin wordt niet uitgesloten. Voogdijpleegzorg is een verbijzondering van de opvoedvariant. De voogdij gaat dan van de gecertificeerde instelling over naar een van de pleegouders. In deze gevallen is terugkeer naar het oorspronkelijke gezin niet langer een voor de hand liggende optie.

1.2.3 Deeltijdvariant (respijtpleegzorg)

Deeltijdpleegzorg wordt ingezet om volledige uithuisplaatsing van de jeugdige te voorkomen of een geleidelijke terugkeer naar het gezin te realiseren. Hierbij gaat de jeugdige een dag, in het weekend of tijdens de vakantie, naar een pleeggezin. Het doel van deeltijdpleegzorg is om ondersteuning te bieden voor de ouder(s).

Deeltijdpleegzorg wordt ook ingezet voor jeugdigen die in een groep wonen of om een pleeggezin te ontlasten. Dit gebeurt door weekendpleegzorg en vakantie- pleegzorg.

1.2.4 Crisispleegzorg

Een crisispleeggezin neemt een jeugdige op die direct uit huis moet. Een crisisplaatsing loopt meestal via de Crisisdienst, maar een jeugdige kan ook via het AMHK, de politie, huisarts of jeugd en gezinsteam worden aangemeld bij de pleezorgaanbieder. Het pleeggezin vangt de jeugdige vier weken op. In deze periode onderzoekt de aanbieder van crisis hulp wat het beste perspectief is voor de jeugdige. Dat perspectief kan liggen in het gezin van herkomst, in een pleeggezin waar de jeugdige langere tijd kan blijven of in een andere opvoedsituatie.

1.3 Doelgroep

De doelgroep bestaat uit jeugdigen tot achttien jaar, met of zonder verstandelijke en/of lichamelijke beperking, waarvan de ouders (of een van de ouders waarbij de jeugdige het verblijf heeft) woonachtig is in de gemeenten behorende tot de regio Holland Rijnland².

² Zie ook het woonplaatsbeginsel in de nieuwe wet op de jeugdzorg.

1.4 Toeleiding naar de Pleegzorg

Pleegzorg is niet vrij toegankelijk. Op dit moment verzorgt Bureau Jeugdzorg de indicatie voor plaatsing in een pleeggezin. Vanaf 1 januari 2015 zal de gemeente een beschikking afgeven, ongeacht of er sprake is van een vrijwillig dan wel een gedwongen kader.

Aan een pleegzorgplaatsing ligt altijd een gemeentelijke beschikking ten grondslag, tenzij er sprake is van een crisisplaatsing. Voor de toeleiding naar de crisispleegzorg is geen beschikking vooraf noodzakelijk. Zonder beschikking wordt de pleegzorg niet door de gemeente betaald. Uitzondering hierop is jeugdzorg op basis van een maatregel uithuisplaatsing door een kinderrechter, zonder dat daar een beschikking aan ten grondslag ligt.

1.5 Pleegzorg in Holland Rijnland

Holland Rijnland streeft naar “pleegzorg om de hoek”. Dat houdt in dat pleegzorg zo veel als mogelijk moet worden gegeven in het oorspronkelijke milieu van de jeugdige. Liefst in dezelfde wijk/buurt/dorp/stad, zodat het “normale” leven zo veel mogelijk kan doorgaan. Om dit te bereiken is het strikt noodzakelijk dat de huidige pleegzorgaanbieder in Zuid Holland, Horizon, zeer nauw gaat samenwerken met regionale jeugdzorgaanbieders en de JGT’s, waarbij Horizon de coördinatie van de pleegzorg behoudt maar waarbij regionale en lokale aanbieders kunnen worden ingezet voor begeleiding van pleegkind en pleegouders. Wij willen dit graag terugzien in de offertes. Wij verwachten dat het punt pleegzorg nadrukkelijk wordt benoemd in de te verwachten perspectiefnota die genoemd is bij hoofdstuk 0.

Voorts verwachten wij een groei in de sector pleegzorg. Daarbij is begeleiding van pleegouders nadrukkelijk aan de orde. Deze moet, zeker wanneer sprake is van pleegzorg anders dan de opvoedvariant, worden geïntensiveerd omdat te veel pleegouders al na een eerste plaatsing afhaken. In de offerte willen wij nadrukkelijk de intensivering van begeleiding van pleegouders terug zien.

1A.. Aanvullende eisen Pleegzorg

1	Zorgaanbieder hanteert het kwaliteitskader “Voorbereiding en screening aspirant pleegouders” in het kader van de borging van de pleegouder screening.
2	Zorgaanbieder kent en handelt richting pleegouders op basis van de Wet verbetering positie pleegouders.
3	Zorgaanbieder draagt zorg voor werving en selectie van pleegouders binnen de regio van de Aanbestedende dienst. Zorgaanbieder spant zich in om zorg te dragen voor voldoende (crisis)pleegzorgplekken.
4	Zorgaanbieder organiseert de pleegzorg zo dicht mogelijk bij het eigen gezin tenzij dit op basis van inhoudelijke of veiligheidsoverwegingen niet in het belang is van het kind
5	Zorgaanbieder hanteert sociale netwerk strategieën bij pleegzorgbegeleiding.
6	Zorgaanbieder koppelt eventuele aanvullende hulpvragen of wijzigingen in voogdij terug aan het jeugd en gezinsteam.
7	Zorgaanbieder beschikt over voldoende ervaren, gekwalificeerd personeel om jeugdigen, ouders en de pleegouders te begeleiden en ondersteunen.
8	Zorgaanbieder levert maatwerk: zowel bij het zoeken naar de juiste match als in het aanbieden van hulp en begeleiding en waar nodig met inzet van andere disciplines en zorgaanbieders.
9	Zorgaanbieder doet minimaal één maal per jaar, met het oog op de verlenging van de beschikking, verslag van de ontwikkelingen rondom iedere pleegzorgplaatsing, aan het jeugd en gezinsteam.
10	Daar waar dit in het belang is van de jeugdigen en er een geschikt pleeggezin beschikbaar is, is Aanbestedende dienst er voorstander van om broertjes en zusjes zoveel mogelijk in hetzelfde pleeggezin te plaatsen.
11	Aandacht voor de specifieke begeleidingsbehoeften van de eigen ouders. Pleegkinderen kunnen een geestelijke of lichamelijke handicap hebben, maar ook de ouders kunnen geestelijke of lichamelijke beperkingen hebben, waardoor zij specifieke beperkingen ondervinden in de opvoedingssituatie en/ of contact met hun kind. Omdat ouders betrokken blijven na de pleegzorgplaatsing vindt Aanbestedende dienst het van belang dat deze eventuele geestelijke en/ of lichamelijke beperkingen voldoende aandacht krijgen zodat de beperkingen zo min mogelijk nadelig effect hebben op de ouder-kind relatie.
12	Daar waar netwerkpleegzorg in het vrijwillige kader ingezet kan worden, verdient dit de voorkeur. Hoewel deze netwerkpleegzorg buiten dit inkoopdocument valt, wil Aanbestedende dienst wel streven naar een bevordering van dit type netwerkplaatsingen.
13	Daar waar Wetgeving informatieplicht of meldingsplicht opdraagt aan zorgaanbieder met betrekking tot incidenten waarbij aan de zorg toevertrouwde jeugdigen betrokken zijn, dient het jeugd en gezinsteam binnen 48 uur te worden geïnformeerd.

